

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
(назва інституту, факультету, коледжу)

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 09 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Тренінг із профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки»

для студентів

спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	<u>першого (бакалаврського)</u> (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	<u>231.00.02 Соціальна педагогіка</u> (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2023

Розробники:

Аліна ДУЛЯ, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

Викладач:

Аліна ДУЛЯ, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти.

Робочу програму розглянуто і затверджено:

На засіданні кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи

Протокол від 28.08.2023 р. № 16

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 231.00.02 Соціальна педагогіка

(назва освітньої програми)

23 . 08 . 2023 р.

Керівник освітньої програми _____ (Олена ДЕНИСЮК)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01 . 09 . 2023 р.

Заступник декана Факультету психології,
соціальної роботи та спеціальної освіти _____

(Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Тренінг із профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	4/120
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	56	104
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – сприяти розвитку професійної компетентності майбутніх соціальних працівників, засвоєнню теоретичних знань, практичних умінь, формуванню високого рівня готовності до здійснення профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяти засвоєнню студентами обсягу теоретичних знань щодо змісту профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки;

- сприяти розвитку особистісних якостей студентів, необхідних для успішної профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки і формування професійної компетентності;

- формувати у майбутніх фахівців готовність до здійснення профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота таких загальних та спеціальних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

- СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

- СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

- СК 13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.

- СК 23. Здатність організовувати та проводити соціально-педагогічний тренінг з різними категоріями клієнтів.

3. Результати навчання за дисципліною:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Тренінг із профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

- ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

- ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

- ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

- ПРН 24. Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки							
Тема 1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування	6	2	-	4	-	-	-

Тема 2. Особливості осіб, які практикують ризиковану поведінку	6	2	-	4	-	-	-
Самостійна робота 1.	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2						
Разом	28	4	-	8	-	-	14
Модуль 2. Соціальна профілактика ризикованої поведінки							
Тема 3. Технологія комплексної соціальної профілактики ризикованої поведінки	14	4	-	10	-	-	-
Самостійна робота 2.	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	-	10	-	-	14
Модуль 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу							
Тема 4. Технологічні аспекти профілактики ВІЛ/СНІДу	10	4	-	6	-	-	-
Тема 5. Соціальна робота в центрах профілактики та боротьби з ВІЛ / СНІДом	4	-	-	4	-	-	-
Самостійна робота 3.	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	2	10	-	-	14
Модуль 4. Створення та реалізація програм профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки							
Тема 6. Програма занять з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки	12	4	-	8	-	-	-
Тема 7. Казкотерапії у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки	2	-	-	2	-	-	-
Тема 8. Форум-театр як ефективний засіб попередження ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 4.	14	-	-	-	-	-	14
Модульний контроль	2						
Разом	32	4	-	12	-	-	14
Усього	120	16	-	40	-	-	56

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки							
Тема 1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування	4	2	-	2	-	-	-
Тема 2. Особливості осіб, які практикують ризиковану поведінку	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 1.	26	-	-	-	-	-	26

Разом	32	2	-	4	-	-	26
Модуль 2. Соціальна профілактика ризикованої поведінки							
Тема 3. Технологія комплексної соціальної профілактики ризикованої поведінки	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 2.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу							
Тема 4. Технологічні аспекти профілактики ВІЛ/СНІДу	2	-	-	2	-	-	-
Самостійна робота 3.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	28	-	-	2	-	-	26
Модуль 4. Створення та реалізація програм профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки							
Тема 5. Програма занять з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки	4	-	-	4	-	-	-
Самостійна робота 4.	26	-	-	-	-	-	26
Разом	30	-	-	4	-	-	26
Усього	120	4	-	12	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки

Тема 1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування (2 год.)

Етіологія та патогенез ВІЛ-інфекції. Шляхи передачі ВІЛ та умови, що їх визначають. Прояви ВІЛ-інфекції у дітей. Діагностика ВІЛ-інфекції у дітей. Відмінність між ВІЛ та СНІДом. Стадії розвитку СНІДу.

Основні поняття: ВІЛ-інфекція; антиретровірусні препарати (АРВ); високоактивна антиретровірусна терапія (ВААРТ); концентрована епідемія ВІЛ-інфекції; генералізована епідемія ВІЛ-інфекції; змішана епідемія; епідемія низького рівня; поширеність ВІЛ; прогресування ВІЛ-інфекції; антитіла; серонегативне вікно; генетичний матеріал ВІЛ.

Практичне заняття 1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування (2 год.)

Практичне заняття 2. Ставлення до людей, які живуть з ВІЛ (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основна: 3, 4

Додаткова: 1, 2

Тема 2. Особливості осіб, які практикують ризиковану поведінку (2 год.)

Поняття та походження ризикованої поведінки. Фактори, що впливають на формування у підлітків моделей ризикованої поведінки. Особливості осіб схильних до ризикованої поведінки.

Основні поняття: ризикована поведінка, моделі ризикованої поведінки, фактори, схильності.

Практичне заняття 3. Чинники, що впливають на формування ризикованої поведінки (2 год.)

Практичне заняття 4. Особливості осіб схильних до ризикованої поведінки (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основна: 4, 5

Додаткова: 1, 2, 3

Модуль 2.

Соціальна профілактика ризикованої поведінки

Тема 3. Технологія комплексної соціальної профілактики ризикованої поведінки (4 год.)

Зміст соціальної профілактики ризикованої поведінки. Види соціальної профілактики. Форми, стратегій і моделей профілактики ризикованої поведінки. Структура процесу соціальної профілактики. Напрямами і методами профілактики ризикованої поведінки.

Основні поняття: соціальна профілактика, форми, методи, стратегії, моделі, ризикована поведінка.

Практичне заняття 5-6. Структура процесу соціальної профілактики ризикованої поведінки (4 год.)

Практичне заняття 7-8. Напрямами і методами профілактики ризикованої поведінки (4 год.)

Практичне заняття 9. Психосоціальна підтримка осіб, які практикують ризиковану поведінку (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 3, 4

Додаткова: 1, 3

Модуль 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу

Тема 4. Технологічні аспекти профілактики ВІЛ/СНІДу (4 год.)

Профілактика ВІЛ/СНІДу серед уразливих груп населення. Форми і методи роботи з профілактики ВІЛ/СНІДу. Комплексний гендерний підхід у політиці протидії ВІЛ на робочому місці. Складові ефективної профілактичної програми. Загальні засади використання інтерактивних методів у профілактичних програмах.

Основні поняття: профілактика, види профілактики, профілактичні програми, уразливі групи населення, бездоглядні, безпритульні, гендер (соціальна стать), гендерні стереотипи, гендерна рівність, гендерна дискримінація, гендерний підхід, гендерно-чутливі програми/проекти соціального спрямування, гендерно-чутливий підхід до надання послуг у сфері ВІЛ.

Практичне заняття 10. Форми і методи роботи з профілактики ВІЛ/СНІДу (2 год.)

Практичне заняття 11-12. Профілактика ВІЛ серед уразливих груп населення (4 год.)

Робота на практичному занятті	10	4	40	5	50	5	50	6	60
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	76	-	87	-	87	-	98
Максимальна кількість балів: 348.									
348:100=3,48. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х: 3,48 = загальна кількість балів.									

заочна форма навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	1	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	1	10	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	28	-	17	-	16	-	27
Максимальна кількість балів: 88.									
88:100=0,88. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х: 0,88 = загальна кількість балів.									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Денна та заочна форми навчання

Усі завдання виконуються у редакторі WORD у вигляді комп'ютерного файла з розширенням *.doc. Шрифт TimesNewRoman 14. Міжрядковий інтервал 1,5. Поля з усіх сторін 20 мм. та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Самостійна робота 1. Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки

Завдання: познайомтесь із Глосарієм до курсу. Використовуючи його, запропонуйте/доповніть 10 визначень термінів з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки, зробивши відповідне посилання на першоджерело.

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;
- відсутність помилок – 1;
- обсяг виконання завдань роботи – 1;
- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 3, 4

Додаткова: 2, 5

Самостійна робота 2. Соціальна профілактика ризикованої поведінки

Завдання: охарактеризуйте потреби осіб, які практикують ризиковану поведінку та проаналізуйте особливості профілактичної роботи з ними.

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;
- відсутність помилок – 1;
- обсяг виконання завдань роботи – 1;
- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 3, 4

Додаткова: 2

Самостійна робота 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу

Завдання:

- здійснити аналіз основних нормативно-правових актів, що регламентують соціальну роботу щодо вирішення проблем/підтримки людей, які живуть з ВІЛ та їхніх сімей;

– проаналізувати профілактичну роботу мережі центрів денного перебування для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді.

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1, 3, 5

Додаткова: 2, 6

Самостійна робота 4. Створення та реалізація програм профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки

Завдання: знайти 10 українських сайтів, 5- англomовних, де містяться відомості з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки та подати їх URL-адреси у вигляді таблиці:

Список корисних посилань

<i>Назва сайту</i>	<i>URL-адреса</i>	<i>Зміст профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки</i>

Критерії оцінювання:

5 балів з них за:

- відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність – 2;

- відсутність помилок – 1;

- обсяг виконання завдань роботи – 1;

- оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо) – 1.

Рекомендовані джерела:

Основна: 2, 4

Додаткова: 3, 5

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування в електронному курсі.

Студентам пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді;

- Із вибором декількох правильних відповідей;

- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;

- Завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;

- Завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

Виконання тестових завдань – максимум 25 балів (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання – залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю – не передбачено навчальним планом.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

денна форма навчання

Разом: 120 год., лекції – 16 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

М	Модуль 1. Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки	Модуль 2. Соціальна профілактика ризикованої поведінки	Модуль 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу	Модуль 4. Створення та реалізація програм профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки
К. б	76 балів	87 балів	87 балів	98 балів
Л	2 (1 бал)	2 (1 бал)	2 (1 бал)	2 (1 бал)
Теми лекцій	1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування. 2. Особливості осіб, які практикують ризиковану поведінку.	1-2. Технологія комплексної соціальної профілактики ризикованої поведінки.	1-2. Технологічні аспекти профілактики ВІЛ/СНІДу.	1-2. Програма занять з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки.
Теми практичних занять	1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування. 2. Ставлення до людей, які живуть з ВІЛ. 3. Чинники, що впливають на формування ризикованої поведінки. 4. Особливості осіб схильних до ризикованої поведінки. (44 бали)	1-2. Структура процесу соціальної профілактики ризикованої поведінки. 3-4. Напрямами і методами профілактики ризикованої поведінки. 5. Психосоціальна підтримка осіб, які практикують ризиковану поведінку. (55 балів)	1. Форми і методи роботи з профілактики ВІЛ/СНІДу. 2-3. Профілактика ВІЛ серед уразливих груп населення. 4-5. Соціальна робота в центрах профілактики та боротьби з ВІЛ. (55 балів)	1-4. Створення програми тренінгових занять з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки. 5. Казкотерапії у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки 6. Форум-театр як ефективний засіб попередження ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки. (66 балів)
СР	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
МКР	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)
Розрахунок		348:100=3,48. Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 3,48 = загальна кількість балів.		

заочна форма навчання

Разом: 120 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 12 год., самостійна робота – 104 год.

М	Модуль 1. Теоретико-методичні засади профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки	Модуль 2. Соціальна профілактика ризикованої поведінки	Модуль 3. Соціальна профілактика ВІЛ/СНІДу	Модуль 4. Створення та реалізація програм профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки
К. б	28 балів	17 балів	16 балів	27 балів
Л	1 (1 бал)	1 (1 бал)		
Теми лекцій	1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування.	1. Технологія комплексної соціальної профілактики ризикованої поведінки.		
Теми практичних занять	1. Поширення ВІЛ-інфекції та шляхи інфікування. 2. Особливості осіб схильних до ризикованої поведінки. (22 бали)	1. Структура процесу соціальної профілактики ризикованої поведінки. (11 балів)	1. Профілактика ВІЛ серед уразливих груп населення. (11 балів)	1-2. Створення програми тренінгових занять з профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикової поведінки. (22 бали)
СР	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Розрахунок		88:100=0,88. Студент набрав X балів; Розрахунок: X: 0,88 = загальна кількість балів.		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Журавель Т. В., Лях Т. Л., Нікітіна О. М. Використання інтерактивних методів та мультфільмів у профілактиці ризикованої поведінки: методичний посібник для спеціалістів, які працюють з бездоглядними та безпритульними дітьми та підлітками / За ред. Т. В. Журавель. Київ, 2010. 168 с.

2. Зведене керівництво з використання антиретровірусних препаратів для лікування і профілактики ВІЛ-інфекції. Рекомендації з позиції охорони здоров'я. ВООЗ. 2013. 273 с.

3. Полторак Л. Ю., Сай Д. В. Соціальна робота з різними групами клієнтів : метод. вказівки для спец. 231 «Соціальна робота». Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 136 с.

4. Профілактика ВІЛ та ризикованої поведінки серед неповнолітніх, які перебувають у конфлікті із законом : навч.-метод. посібник / Журавель Т. В., Замула С. Ю., Лях Т. Л. та ін.; за ред. Т. В. Журавель. Київ : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2015. 184 с.

5. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. У 2-х ч. / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

Додаткова:

1. Журавель Т. В., Лях Т. Л., Спіріна Т. П. ПутівничОк для підлітків: послуги щодо профілактики ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки у місті Києві: довідник організацій, які протидіють поширенню ВІЛ/СНІД та надають послуги підліткам / за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях. Київ : ТОВ «СІЛВЕР СТАЙЛ», 2014. 160 с.

2. Журавель Т. В., Лях Т. Л., Спіріна Т. П. Потенціал волонтерства та лідерства у здійсненні профілактики ВІЛ та ризикованої поведінки на базі професійно-технічних навчальних закладів : навч.-метод. посібник / за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях. Київ : ФО-П Буря О.Д., 2014. 224 с.

3. Лях Т., Спірін А., Жуков В. Соціальна профілактика ризикованої поведінки підлітків. *Humanitas*. 2023. № 1. С. 64–72.

4. Лехолетова М. М. Особливості роботи соціального працівника з ВІЛ-інфікованими дітьми та їхніми сім'ями *Актуальні дослідження в соціальній сфері: збірник матер.* 19-ї Міжнар. наук.-практ. конфер. (17 травня 2022 р., м. Одеса). 2022. С. 95–97.

5. Посилення компонента по роботі з підлітками в рамках національної програми ВІЛ/СНІД : адвокаційний звіт / за ред. О.М. Балакіревої ; ЮНІСЕФ, Укр. ін-т соц. дослідж. ім. О. Яременка. Київ, 2017. 88 с.

6. Liutyi V., Liakh T., Sapiga S., Lekholetova M., Spirina T., Klishevich N., Petrochko Z. Social Maladaptation of Teenagers with HIV Through Discontinuation of Antiretroviral Therapy. *Sociální práce/Sociálna práce/Czech and Slovak Social work*. 2023. №1. P. 49–63.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua/>